

© Совет на Европа/ Европски суд за човекови права, 2012. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа (www.coe.int/humanrightstrustfund). Преводот не е обврзувачки за Судот. За понатамошни информации видете ја целосната назнака за авторски права на крајот на овој документ.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Информативна белешка за судската пракса на Судот бр. 112 октомври 2008

Renolde против Франција - 5608/05

Пресуда 16.10.2008 [Секција V]

Член 2

Позитивни обврски

Самоубиство на душевно болен затвореник во дисциплинска ќелија: *повреда*

Член 3

Понижувачко постапување

Нечовечко постапување

Сместување на душевно болен затвореник во дисциплинска ќелија во траење од четириесет и пет дена: *повреда*

Факти: За братот на апликантката, кој бил притворен во очекување на судење, во медицинското досие било истакнато дека страда од психијатриски нарушувања. Бил префрлен во друг затвор. Неговото затворско досие го опишало како нормален и споменало третман со седативи. Сепак, два дена по трансферот, тој се обидел да изврши самоубиство со пресекување на вените. Психијатриски тим за итни случаи дијагностицирал акутна епизода на делириум и препишал соодветен третман. Му биле давани лекови двапати седмично, но не бил направен обид да се обезбеди тој навистина и да ги зема. Потоа, тој бил сместен под надлежност на регионалната здравствена и психолошка служба и сместен во сопствена ќелија каде бил предмет на специјален надзор, со позачестени патроли. Сепак, тој тогаш нападнал чувар, па му било наредено да отслужи 45 дена во казнена ќелија. Еден ден по донесувањето на таа наредба, тој и' напишал писмо на сестра си во ке вели дека не може веќе да издржи. Откако го видел писмото, неговиот адвокат побарал психијатриска проценка на неговата ментална способност да биде притворен во казнена ќелија, но бил најден обесен пред да може да биде прегледан. Три дена претходно, му биле дадени лекови за неколку дена, но поворно не бил направен никаков обид да се обезбеди дека навистина ги зема.

Јавниот обвинител отпочнал прелиминарна истрага што утврдила, меѓу другото, дека братот на апликантката извршил самоубиство и дека немало траги на медицински супстанции во неговото тело. Обвинителот побарал судска истрага, по сомневање за ненамерно убиство од страна на непознато лице или лица. Браќата/сестрите на починатиот се приклучиле на постапката како граѓански странки, Истражниот судија наредил психијатриски извештај од двајца експерти кои заклучиле дека братот на апликантката бил способен за притворање во казнениот блок и дека причина што во неговото тело не биле најдени медицински супстанции е што тој по своја волја решил да не го следи пропишаниот третман. Имајќи ја предвид неговата историја на делириум, таа одлука можеби го зголемила ризикот од суицид. Застапниците на граѓанските странки побарале од истражниот судија да поднесе пријава за ненамерно убиство врз основа на тоа што мерките преземени за безбедност и грижа за починатиот биле несоодветни, животот на затвореник за кого се знаело дека е исклучително ранлив бил изложен на ризик со тоа што бил осуден на казнена ќелија, а не му била дадена помош на која имал право, како лице под ризик. Судијата го отфрлил тоа барање и пресудил дека немало потреба од одговор, откако утврдил дека братот на апликантката бил под соодветен надзор на специјалисти и дека навидум неговото самоубиство се должело на психотично растројство, бидејќи немало ништо што би можело да укаже на депресивен синдром. Таа одлука била потврдена по жалба.

Право: Член 2 – Доказите покажале дека властите знаеле од моментот кога бил направен првиот обид за самоубиство дека братот на апликантката страда од акутно психотично растројство што може да резултира со самоповредување. Иако неговата состојба била променлива и не морало да значи дека постоел непосреден ризик од натамошни обиди за самоубиство, ризикот, сепак, бил реален и требало одблиску да се следи секое евентуално ненадејно влошување на неговата состојба. За затвореник во таква состојба, од властите можело да се очекува да преземат специјално прилагодени мерки да утврдат дали тој е доволно добро за да остане во притвор. Сепак, и покрај неговиот обид за самоубиство и дијагнозата за душевната состојба, се чини како воопшто и да не било дискутирано за прашањето на негов прием во психијатриска болница. Понатаму, откако е пропуштено да се нареди соодветно сместување на братот на апликантката, најмалку што властите можеле да направат е да му обезбедат медицински третман соодветен на сериозноста на неговата состојба. Без да се пренебрегнуваат тешкотиите со кои се соочувале затворските власти, Судот има сериозно сомнение околу препорачливоста да се остави затвореник за кого се знае дека страда од психотични нарушувања, сам да си зема своите дневни лекови, без надзор. Иако не е познато што го навело братот на апликантката да изврши самоубиство, пропустот да се осигури дека тој редовно ги зема своите лекови играл улога во неговата смрт. На крајот, се чини дека неговата душевна состојба не била земена предвид, зашто, три дена по неговиот првичен обид за самоубиство, дадена му е максималната казна од дисциплинската комисија, од притвор од 45 дена во казнена ќелија. Ова го изолирало и го лишило од посети и од сите активности, со тоа влошувајќи го ризикот од суицид. Во светлина на сите овие аспекти, Судот заклучи дека властите не ги исполниле своите позитивни обврски да го заштитат правото на живот на братот на апликантката.

Заклучок: повреда (едногласно).

Член 3 – Во предметот *Keenan v. the United Kingdom* (no. 27229/95, ECHR 2001-III, информативна белешка бр. 29), Судот утврди дека наметнувањето на она што е опишано како сериозна дисциплинска казна од 7 дена престој во самица во казнениот блок и 28 дена дополнителен притвор претставуваа

постапување што е забрането со Член 3 од Конвенцијата. Наметнатата казна во случајот на братот на апликантката е значително построга и за неа е веројатно дека би го скршила неговиот физички и морален отпор. Тој во тоа време страдал од очај и стрес. Навистина, осум дена пред неговата смрт неговиот адвокат бил толку загрижен за неговата состојба што веднаш побарал од истражниот судија да нареди психијатриска проценка на неговата способност да издржи притвор во казнена ќелија. Казната наметната на братот на апликантката, оттука, не била компатибилна со стандардот на постапување потребен во врска со душевно болно лице и претставувала нечовечко и понижувачко постапување и казнување.

Заклучок: повреда (едногласно).

На овој линк може да се најдат [Case-Law Information Notes](#)

© Совет на Европа/Европски суд за човекови права 2012

Официјални јазици на Европскиот суд за човекови права се англискиот и францускиот. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа (www.coe.int/humanrightstrustfund). Преводот не е обврзувачки за Судот, ниту Судот презема било каква одговорност за неговиот квалитет. Преводот може да се префрли од HUDOC базата на податоци за судската пракса на Европскиот суд за човекови права (<http://hudoc.echr.coe.int>) или од други бази на податоци со кои Судот го споделил. Може да биде репродуциран за некомерцијални цели под услов да се наведе потполниот наслов на предметот заедно со горната назнака за авторски права и споменувањето на Human Rights Trust Fund. Ако постои намера да се употреби некој дел од овој превод за комерцијални цели, Ве молиме контактирајте ги publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.